

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

ΤΟΥ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓ' ΤΑ Κ'ΤΑΛΙΑ

‘Αλλοίμονο ! ‘Ολα άναχαράζουν στο χωριό. Οί άνθρωποι, τὰ ζώα, ή γίδες μέσα στους μινδρότοιχους, τὰ θώδια στη θοσκή και τὰ ψωφάλογα λησμονημένα στα λειβάδια, όλα άναχαράζουν, όλα έρχονται και φεύγουν με τὸ άργὸ και ρυθμικό, και ίδιο, πάντα, κίνημα του άναμασητού, όλα νυστάζουν και θαρύνουν.

Και τὰ νερά, θὰ νόμιζε κανείς, κυλάν άργά, και τὰ πουλιά λαλούν θαρυστημένα, και τὰ κοκόρια άναμασούν τὰ ίδια τους ξεφωνητά.

Τις ίδιες πάντα ώρες, και με την ίδια την περπατησιά, και με τὸ ίδιο πάντα φόρεμα, θὰ βγούν ή λυγερές, νὰ πάν' στη θρύσι για νερό. Φορτωμένες κοιλαρούδες στάμνες, στην πλάτη τους άπάνω, και την ίδια ώρα, θὰ γυρίσουν, θαρειές και κουρασμένες, σαν νὰ κουβαλούν μολυβί την άνία, στους ώμους τους φορτωμένη.

Την ίδια ώρα θὰ γυρίσουν, οί χωρικοί άπό τη δουλειά, σκυμμένοι, κουρασμένοι, σούρνοντας τὰ ζώα τους, άπό κοντά, με μάτια άπλανή και στόμα, πὸ άνοιγοκλει.

Την άκύμαντη λοιπόν και τελματώδη τούτη άνία του χωριού, ένα μεγάλο γεγονός, ήλθε νὰ την ταραξή λίγο.

Του Καραγιώργου, του άλλοτε προέδρου της Κοινότητας, ο άδερφός του, πὸ είνε στην ‘Αμερική και έχει πιάσει «παραδάκια», θυμήθηκε νὰ του κάνη δροῦ της Κοινότητας, ο άδερφός του, πὸ είνε στην ‘Αμερική και έχει πιάσει «παραδάκια», θυμήθηκε νὰ του κάνη

‘Ολο τὸ χωριὸ μαζεύτηκε για νὰ τὰ ἰδῆ.

μπουναμά και του έστειλε ένα κουτί με δώδεκα κουτάλια, έπιπικελωμένα, πὸ γυάλιζαν και άκτινοβολούσαν, όταν τ' άνοιξεν, όσο δέν γυάλισαν και δέν άκτινοβόλησαν ποτέ, όλα τὰ γάργαρα του χωριού νερά, και όλα τὰ ζάστερα φεγγάρια του Αύγουστου.

— Οὐρὲ χρυσᾶ είνε τ' άφιλότιμα !

— Για ἰδὲς τί κάνει ή... Εὐρώπη !...

‘Ολο τὸ χωριὸ μαζεύτηκε για νὰ τὰ ἰδῆ. Δέν χόρταινε νὰ τὰ θαυμάζη. Τὰ θγάζανε στὸν ήλιο, για νὰ λάμπουν πιὸ πολύ. Θαμπώνανε τὰ μάτια. Χαρά στὸν Καραγιώργου, πὸ τάλαθε. ‘Η λαμπερή άκτινοβολία τους, ξύπνησε, θὰ νόμιζε κανείς, όλη την κοιμισμένη του χωριού ζωή. Ζήτημα τὰ κουτάλια και γιορτή. ‘Η φήμη έφθασε και στα κοντινά χωριά.

— Τάδες του Καραγιώργ' τὰ κ'τάλια ;

— ‘Οχι.

— Τότε δέν εἶδες στη ζωή σου τίποτα !

Με τὸν καιρὸ, οί εὐτυχήσαντες νὰ τὰ ἰδοῦν, νὰ τὰ πλησιάσουν και νὰ τὰ άγγίξουν, άρχισαν νὰ μοιράζονται σὲ τάξεις

Σ' εκείνους πὸ τὰ εἶδαν μοναχά.

Σ' εκείνους πὸ τὰ... θίξανε.

Και σ' εκείνους πὸ εἶχαν την εὐτυχία νὰ φάνε μ' αυτά.

Κατάντησαν σὲ μερικούς και τίτλος:

— Αὐτός; Αὐτός έχει φάει και με του Καραγιώργ' τὰ κ'τάλια !

Γιατί χρησιμοποιήθηκαν πραγματικῶς μιὰ φορά, πὸ πῆγε ο δεσπότης στο χωριὸ και άλλη μιὰ φορά πὸ πέρασεν ένας πολιτευόμενος άπ' τὸ χωριὸ, πρῶην ύφυπουργός και στάθηκε για δυὸ λεπτά κει πέρα.

‘Ηταν πρῶι, ακόμα και του θγάλανε μονάχα οὐζο και καφέ, με στο δίσκο άπάνω, πὸ σερβίρανε, εἶχαν άραδιασμένα και τὰ κουτάλια για διακόσμηση κι' επιδειξι μοναχά.

— ‘Οχι παίζουμε !... Πῶς τὸ περνάνε τὸ χωριὸ οί πρωτευουσιάνοι; ‘Εχουν κι' αυτοί τέτοια κουτάλια;

Πέρασε κάμποσος καιρός και άρχισαν νὰ λησμονιῶνται τὰ κουτάλια και ή ζωή νὰ πέφτη στην παληά πάλι την άνία της, στὸν ήμερήσιο τὸν κάματο και τη βιαθειά σιωπῆ της, όταν μιὰ εἰδησις ήρθε και πάλιν για νὰ ταραξή τὸ χωρι.

— Χαθήκανε του Καραγιώργου τὰ κουτάλια !

— Βρέ, τί εἶν' αυτό, για τὸ Θεό; — Πάει πούφ οὐ άφορισμός!... Κυττάξτε καλά... Ποιός θὰ μπο-

ρούσε νὰ τὰ πάρη ;... ‘Ατυχο είνε τὸ χωριὸ και τίποτα δέν κατορθώνει νὰ κρατήση τὸ καλό... Χριστός και Παναγία μας !

Κυττάξανε παντού, τὸ σπίτι κάναν άνω κάτω, με τὰ κουτάλια δέν βρεθήκανε πουθενά.

— Και τώρα τί νὰ κάνουμε ;

— ‘Αφορισμό.

Κι' έκαμε ο παπᾶς άφορισμό.

«... και νὰ μανρίση σαν τὸν Γιεζή, εκείνος πὸ τὰ πῆρε...»

Και έκαλούντο έν συνεχείᾳ, Γῆ, ‘Αδης, στερέωμα, νὰ μη δεχθὸν τὸν κλέφτη, αλλά κι' οί τάφοι νὰ τὸν ξεράσουνε...

‘Αλλά κανένας δέν έμαύρισε άν και πέρασε, ακόμα, κάμποσος καιρός.

Πάνε τὰ κουτάλια !

Βρῆκε όμως κουβέντα τὸ χωριὸ, για κάμποσες ήμέρες και βδομάδες.

‘Αραχτήκαν λίγο τὰ νερά του.

Πέρασε πάλι χρόνος, άρκετός, όταν μιὰ νέα πάλιν εἰδησις ήρθε ν' άναστατώση τὸ χωριὸ.

— Βρεθήκαν τὰ κουτάλια !

‘Ολοι τρέξανε για νὰ τὰ δοῦν και νὰ βεβαιωθῶνε. ‘Ησαν τὰ ίδια πάντοτε λαμπρά, άκτινοβόλα, κι' έκθαμβωτικά. ‘Εφεξε ή λάμψις των και πάλι τὰ πρόσπα και τις καρδιές, τὸς τοίχους, τις μάντρες, τις αὐλές, έφεξε και ζύπνησε και την κοιμισμένη του χωριού ζωή.

— Μουρέ, πὸ ήσαν, Καραγιώργου ;

Δέν ήσαν πουθενά. Την Καθαρή Δευτέρα πὸ συγύριζε ή Καραγιώργαινα και καθάριζε τὸ σπίτι, άπό τις άμαρτίες και τις λύγδες της ‘Αποκρηᾶς, τὰ εἶχεν άποθέσει σὲ μιὰ «άστρέχα» ψηλά και τᾶχε λησμονήσει εκεί άπάνω πειά, άφηρημένη, πολυάσχολη.

— Νοικοκυρᾶ γυναίκα, σκοιούρες φασαρίες, τί νὰ πρωτοκυττάξη και τί νὰ πρωτοθυμηθῆ ; Τὰ πιάτα νὰ ξεπλύνη, νὰ ζεματίση τὰ χαλκώματα, νὰ καθαρίση με στάχτη τὰ ταψιά, τὰ εἰδησηματα νὰ ξεσκονίση, νὰ σφουγγαρίση τὰ πατώματα, τὸς τοίχους νὰ ξεραχνιάση, ν' άποσκουπίση την αὐλή, τὰ ρούχα νὰ τινάξη ή νὰ ταΐση τις κότες; Τὸν χοῖρο νὰ περιποιηθῆ, τις άγελάδες νὰ ταΐση ή στις κασίκες ν' αλλάξη τη θοσκή ;

‘Αφηρημένη λοιπόν για μιὰ στιγμή τ' άπόθεσε εκεί και ξεχάσε κατόπιν πὸ τὰ εἶχε. ‘Οταν άναστατώσανε τὸ σπίτι και τ' άποζητήσανε, ποιός νὰ τὸ φανταστῆ, οτι θὰ ήσαν στην «άστρέχα»; ‘Ετσι, κανένας δέν σκέφθηκε νὰ κυττάξη και εκεί άπάνω στην «άστρέχα». ‘Ωσου σήμερα τὸ πρῶι πὸ κάτι πῆγε νὰ κρεμάση ή γυναίκα, εἶδε τὸ δέμα και τὸ άνοιξε. ‘Ελαμμε ο τόπος και άκτινοβόλησε ! ‘Ελαμψαν και θάμπωσαν τὰ μάτια της, έλαμψε ή ψυχή και χτύπησε ή καρδιά της.

— Τάβρηκα τὰ κουτάλια !

Μά ή χαρά της έπνιγε τὸ λαρυγκα και μουρούγγλιζε σαν νὰ την πνίγαν. Τρέξανε οί σπιτικοί εἶδαν τὸ εὔρημα. Φούντωσε άμέσως, άπ' άκρη σ' άκρη τὸ άγγελμα. Χάρηκε και τὸ χωριὸ.

Μά σ' όλη τούτη τη χαρά ένα σημάδι μαῦρο έμφανιζόταν μοναχά.

‘Ο άφορισμός. ‘Αχ, εκείνος ο άφορισμός !...

Μεγάλη άμαρτία νὰ θάλουν άδικα άφορισμό. Και τὸ σημάδι τούτο άπλωνε, άπλωνε και μεγάλωνε και φούσκωνε και άπειλοῦσε νὰ καλύψη τη χαρά.

— Εὐκολο είνε, τὸς εἶπε ο παπᾶς, την Κυριακή έγὼ τὰ κανονίζω.

Και ή αλήθεια είνε πὸς τὰ κανόνισε.

Την Κυριακή, στην εκκλησιά, σαν εἶπε τὸ Βαγγέλιο, έβγήκε στην ‘Ωραία Πύλη, σοβαρός και

‘Η συνέχεια εις την σελίδα 48)

‘Η Καραγιώργαινα έψαξε παντού...

‘Εβγαψαν ή λυγερές νὰ πάν στη θρύση.

